

Tid Tisdagen den 29 augusti 2017 kl. 17.00 – 17.20
Plats Bolindersalen, Tekniska nämndhuset
Justerat Tisdagen den 5 september 2017

Katarina Luhr

Jonas Naddebo

Närvarande

Beslutande ledamöter:

Katarina Luhr (MP) ordföranden

Jonas Naddebo (C) vice ordföranden

Maria Östberg Svanelind (S)

Måns Lönnroth (S)

Mervi Mäkinen Andersson (S)

Jonas Svanfeldt (S) §§ 3-25

Rikard Warlenius (V)

Lars Jilmstad (M)

Christoffer Järkeborn (M)

Torbjörn Erbe (M)

Helena Ljungberg (M)

Tjänstgörande ersättare:

Fredrik Pettersson (S) §§ 1-2

för Jonas Svanfeldt (S)

Linnéa Joandi (MP)

för Hampus Rubaszkin (MP)

John Myhrman (M)

för Joar Forssell (L)

Ersättare:

Fredrik Pettersson (S) §§ 3-25

Jakob Sahlin (S)

Mia Lundquist (V)

Alicja Lindell (M)

Märta Martin Åkesson (C)

Ulrika Hoff (KD)

Tjänstemän:

Förvaltningschefen Gunnar Söderholm, Vendela Bergfeldt, Britta Björkholm, Monika Gerdhem, Anette Jansson, Gustaf Landahl, Lena Mittal, Albin Ring, Maria Svanholm, Emily Tjäder, och personalföreträdaren Luis Lopez §§ 1-20, 23-25 samt borgarrådssekreteraren Peter Kogg.

§ 1 Närvarorätt

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att medge närvarorätt vid dagens sammanträde till Vendela Bergfeldt, Anette Jansson, Albin Ring och Luis Lopez.

§ 2 Val av justerare och tid för justering

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden utser vice ordföranden Jonas Naddebo (C) att tillsammans med ordföranden Katarina Luhr (MP) justera dagens protokoll.

Justering sker tisdagen den 5 september 2017.

§ 3 Anmälan av föregående protokoll

Protokoll 5/2017 från miljö- och hälsoskyddsnämndens sammanträde den 13 juni 2017 anmäls.

§ 4 Anmälan av inkomna skrivelser till miljö- och hälsoskyddsnämnden

Inkomna skrivelser m.m. till miljö- och hälsoskyddsnämnden enligt förteckningar från den 17 augusti och den 29 augusti 2017 anmäls.

§ 5 Anmälan av delegationsbeslut fattade inom miljöförvaltningen

Beslut

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner redovisningen av delegationsbeslut fattade inom miljöförvaltningen från och med den 20 maj 2017 till och med den 4 augusti 2017.

Handlingar i ärendet

Lista över delegationsbeslut ur ECOS för delegationsperioden 2017-05-20 – 2017-08-04.

§ 6**Anmälan av protokoll från rådet för
funktionshinderfrågor**

Protokoll nr 5/2017 från sammanträde med rådet för funktionshinderfrågor vid miljö- och hälsoskyddsnämnden och fastighetsnämnden från den 15 maj 2017 anmäls.

§ 7**Upphandling av gemensamt upphandlings- och
avtalshanteringsystem
Remiss från kommunstyrelsen**

Dnr 2017-9793

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 8 augusti 2017.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 8**Promemoria med förslag till ändrade bestämmelser för
vattenmiljö och vattenkraft
Remiss från kommunstyrelsen**

Dnr 2017-10494

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att översända

förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att hemställa att kommunstyrelsen antar och översänder förvaltningens alternativa författningsförslag i bilaga 2 till tjänsteutlåtandet till Miljö- och energidepartementet.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 17 augusti 2017.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 9

Stärkt ställning för hyresgäster (SOU 2017:33)

Remiss från kommunstyrelsen

Dnr 2017-9700

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 14 augusti 2017.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 10

Överklagat beslut angående klagomål på musikbuller från evenemanget Summerburst

Yttrande till mark- och miljödomstolen i mål nr M 3060-17

Dnr 2017-727

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att yrka att mark- och miljödomstolen avslår överklagandet och fastställer miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut från den 10 april 2017, dnr 2017-727.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att åberopa förvaltningens tjänsteutlåtande som grund för nämndens yrkande i målet.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att uppdra åt förvaltningschefen att företräda nämnden i den fortsatta handläggningen av målet samt vid ett eventuellt överklagande.
- 4 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 7 augusti 2017.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 11**Svar på Livsmedelsverkets revisionsrapport och
åtgärdsplan för avvikelser****Revisionsrapport från Livsmedelsverket, dnr 2017/01508**

Dnr 2017-10757

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på Livsmedelsverkets rapport.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att överlämna svaret till Livsmedelsverket.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 10 augusti 2017.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 12**Program för City, stadsdelen Norrmalm och del av
Östermalm****Remiss från stadsbyggnadsnämnden**

Dnr 2017-8900

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 15 augusti 2017.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Maria Östberg Svanelind m.fl. (S) och Rikard Warlenius (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) föreslår att nämnden beslutar att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut och att därutöver anföra följande:

Det är positivt att ett program för utveckling av City har tagits fram. Vi välkomnar framförallt fler bostäder i city, bortbyggande av barriärer för mer gång- och cykeltrafik, samt tillgängliggörandet av vattnet för kommunikationer och stadsliv. Vi saknar dock tydligare kopplingar till parallella program och processer i staden, exempelvis stadens miljöprogram och kommande översiktsplan. Visserligen nämns att förnyelsen av City ska ske i enlighet med översiktsplanen med fokus på intensiva stadsmiljöer, attraktiva huvudstråk och en modern och blandad citybebyggelse, men hur detta i praktiken ska gå till är otydligt. Vår vision om att bygga staden inifrån och ut med fokus på tät bebyggelse i kollektivtrafiknära lägen är principer som präglar stadens arbete med den nya översiktsplanen, denna inriktning bör även vara tydligt vägledande i programmet för City. Därför hade vi önskat att programmet innehöll mer om hur höga hus och tät bebyggelse effektivt sparar grönområden och möjliggör för nya grönområden att anläggas. Detta hänger även ihop med att programmet behöver en tydligare plan för hur citys grönstruktur kan utvecklas.

Kopplingen till stadens miljöprogram behöver stärkas. I miljöprogrammet betonas energieffektiva byggnader, såväl i nyproduktion som i befintlig bebyggelse liksom en ökad lokal energiproduktion baserad på solenergi. Program för City nämner inte ens solenergi som en viktig aspekt i hur vi utformar tak och höjder i City. Programmets fokus ligger alltför ensidigt på att vakta kulturhistoriska värden inom befintlig bebyggelse. En bättre balans mellan miljö och bevarande bör kunna utformas.

För ett mer sammanhållet och tillgängligt City är överdäckningarna en viktig del. För att minska buller, förbättra luftkvaliteten och få fler bostäder i strategiska lägen

behöver staden påbörja ett systematiskt arbete med att överdäcka järnvägsspår och större trafikleder. Genom att bygga bort fysiska barriärer kan mer tillgänglighet skapas i staden samtidigt som den urbana miljön kan läkas. Det är positivt att programmet framhåller att en överdäckning av spårområdet från Vattugatan till Barnhusbron skulle ge många tusen nya arbetsplatser och bostäder.

I likhet med miljöförvaltningen efterlyser vi mer av framtidsspaning i programmet. Till exempel påverkar digitaliseringen handeln i stadskärnorna. Detta kan vi redan idag upptäcka genom att mötesplatser och upplevelser får allt större utrymme i city. Hur Stockholms stadskärna på bästa sätt ska utvecklas och expandera i framtiden måste ta hänsyn till nya beteenden som digitaliseringen skapar. Dessutom är det en viktig tillväxtfråga för staden. Städer med hög tillväxt är ofta skickliga på att skapa liv och rörelse i city i form av mötesplatser och aktivitet, inte nödvändigtvis stora butiker eller företagskontor. Miljöer som lockar får människor att flytta hit, starta företag och rekrytera vilket i sin tur skapar jobb.

- 3) Lars Jilmstad m.fl. (M) föreslår att nämnden beslutar att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut och att därutöver anföra följande:

Stockholm står just nu inför ett av sina mest dramatiska skeden när det handlar om stadens framtida gestaltning och uttryck. Det är en utveckling som under de närmsta åren kommer att vara fullt jämförbar med andra omfattande förändringar i Stockholms historia.

En av de största utmaningarna är att definiera och bygga den stad vi vill se för framtiden. Det gäller såväl i city som i ytterstaden. Vi vet av erfarenhet att en snabb utveckling av staden kräver ett stort mått av eftertänksamhet. 1960-talets modernistiska framfart i city liksom genomförandet av miljonprogrammets glesa struktur har medfört en av de allra största samhällsutmaningarna vi har i Stockholm idag – segregerade stadsdelar och ogästvänliga centrala platser. I Stockholms snabba utveckling måste vi slå vakt om Stockholms byggnadstradition där äldre värdefull bebyggelse kompletterats med högkvalitativ spännande ny bebyggelse från varje tidsepok. Därmed kan staden utvecklas beaktande av de kulturhistoriska värdena och behovet av förnyelse. Att värna den gamla stenstadens bebyggelse ska vara av stort intresse och innebär att även enskilda byggnadsobjekt behöver sättas in i detta sammanhang.

Utgångspunkten för visionen för city måste vara en levande stadsdel dygnet runt, med attraktiva stadsmiljöer, fler bostäder, en mångfald av aktiviteter och stärkt cityhandel. Proportionerna mellan kontorsyta och boendeyta i området ska förändras, till boendeytans fördel. I så hög utsträckning som möjligt ska alla nya detaljplaner innehålla bostäder. City ska erbjuda ett rikt utbud av restauranger, caféer och butiker, liksom en blandning av arbetsplatser och bostäder. Det är av stor vikt att utvecklingen av city därför även säkerställer fullgoda gång- och cykelvägar, kollektivtrafik och andra tillgänglighetsaspekter.

När Alliansen redan 2012 gav berörda nämnder i budgetuppdrag att ta ett helhetsgrepp på city – Vision för City – så var just idén att skapa en tydlig politisk inriktning för bland annat fastighetsägare att förhålla sig till. Sånär fem år senare kan vi konstatera att mycket av den önskade tydligheten fortfarande inte konkretiserats i dokumentet, vilket tyvärr får anses vara en svaghet. Vår förhoppning är att ett antal delar i dokumentet kommer att förtydligas under den fortsatta processen, bland annat beskrivningarna kring hur om-, till- och nybyggnader kan vara möjliga samt stadens inställning till rivningar kontra bevarande. Just rivningar omnämns i det närmaste inte alls i programmet, vilket utgör en brist i en så väsentlig fråga. Vidare anser vi att grundliga analyser av programmets respektive Trafik- och gatumiljöplanens förslag behöver genomföras, med bäring på såväl näringsliv och företagande, som ekonomi, stadsliv, trafikanalyser och möjligheter till fler bostäder.

Skrivningarna kring Sergels torg behöver bli tydligare och skarpare. Platsen är idag otrygg under flera av dygnets timmar och är ett exempel på misslyckad modernistisk stadsplanering där människor får ge vika för bilar. Staden behöver ta ett samlat grepp för hur Plattan och hela Sergels torg kan få ett lyft och utvecklas till en attraktiv mötesplats.

Södra Drottninggatan behöver lyftas särskilt. I programmet står det nu ingenting om denna viktiga del av City som har stor utvecklingspotential. Norra delen av Drottninggatan ner till Åhléns har i olika faser genomgått förändringar och upprustningar som ökat gatans attraktivitet, tyvärr har den södra delen inte genomgått samma förvandling. Genom fler levande bottenvåningar, värmeslingor ända ner till Strömgatan samt fler uteserveringar skulle Södra Drottninggatan kunna få ett ansiktslyft som skulle göra gatan till en värdig entré mot Helgeandsholmen och det offentliga

Sverige.

Nybroplan är idag rörigt för både fotgängare, cyklister och bilister. Orienterbarheten är svårmanövrerad och många konflikter mellan olika trafikarter uppstår lätt. Det är synd på en så fin plats omgiven av Dramaten, Strandvägen, Raoul Wallenbergs torg och Berzeeli park. En åtgärdsplan för denna plats behöver föras in i programmet.

Vi ser positivt på att utveckla stadens bortglömda rum med nya och tillgängliga rekreationsytor som blir till gagn för såväl stockholmarna som stadens publika gestaltning, värden som är omistliga. Mer resurser kan komma att behöva läggas på att utveckla befintliga, och skapa nya, gröna värden när Stockholm växer. I detta avseende bör även fler möjligheter till överdäckningar av vägar ses över. City lider än idag av de storskaliga trafiklösningar som genomfördes i modernismens namn under mitten av förra seklet. Dåtidens omfattande rivningar och betongkultur med brutala trafikleder mitt i city har skapat sår i staden. Betong och motorväg dominerar istället för Stockholms vattenlinje som skulle kunna framträda. Därför menar vi att den del av Centralbron som hanterar biltrafiken ska läggas ned i en tunnel, vilket skulle skapa ytor för nya bostäder längs Klara Strand frigörs och att Riddarholmskanalen åter kan öppnas upp. I detta avseende behöver programmet kompletteras.

Grönskan och vattnet ska utnyttjas för att förbättra stadsklimatet och mildra konsekvenserna av klimatförändringar. Särskilt i tätbebyggda stadsdelar är det viktigt att minska andelen hårdgjorda ytor och öka mängden grönska med fler träd, pocket-parker, planteringar och gröna tak. Genom att använda stadens taklandskap på ett bättre och mer effektivt sätt än vi många gånger gör idag får vi åtminstone mervärden på tre olika sätt. Taklandskapen och kvarterens gestaltning blir mer intressanta och dynamiska, vi får sammantaget mer plats för socialt umgänge och för barnen att leka på samtidigt som vi får plats för mer grönska i staden, och vi får ökade möjligheter till närproducerade råvaror. Detta förhållningssätt är framförallt eftersträvänsvärt i de täta stadsmiljöerna såsom city, varför ett förtydligande behöver göras.

Kungsträdgården är en av stadens mest centrala och uppskattade parker. Dock är den idag relativt sluten och det är nog många som snarare uppfattar Kungsträdgården mer som ett uppdelat torg än som en trädgård. Om Kungsträdgården öppnas upp från Hamngatan och möter stadslivet på ett

tydligare sätt skulle den ha större möjligheter att bli en stadspark värdig sitt namn. För att åstadkomma detta krävs att staden tar ett helhetsgrepp på Kungsträdgården, så att parken åter kan bli en naturligt integrerad del av stadslivet. I arbetet med parkens utveckling är det viktigt att säkerställa balansen mellan dess roll som attraktiv grönskande stadspark och dess funktion som evenemangs- och mötesplats. Det behöver göras en grundlig översyn av hur Kungsträdgården ska användas på bästa sätt framöver, utifrån stockholmarnas perspektiv. Programmet behöver förtydligas avseende Kungsträdgården på sida 48 i samt under kapitlet Kungsträdgården i Trafik och gatumiljöplanen. Såsom texten nu är framlagd är den snarare att se som förslag till utredningar snarare en konkret vision om parken.

Det offentliga rummet – gator och trottoarer, torg och parker, kajer och lekplatser – är en väsentlig del av varje stad. Det är i ”utrymmet mellan husen” som spontana möten kan ske, där vi promenerar, fikar, umgås eller bara vistas. Kvaliteten på miljöerna i det offentliga rummet är givetvis viktiga för upplevelsen av hur det är att vistas i Stockholm. Offentliga miljöer som är skräpiga, vandaliserade eller skumt upplysta skapar en känsla av otrygghet.

Tyvär finns det platser även i city med spretiga uttryck som med återkommande frekvens kan betraktas av stockholmare och turister på stadens torg och i vissa parker. Detta uttryck är till förfång för helheten, och det är i sammanhanget märkligt att staden inte kan uppvisa någon strategi eller ens policy för hur uttrycket på dessa offentliga platser ska te sig. Det handlar i grund och botten om att säkerställa inbjudande och trygg offentlig miljö. Men det handlar också om att visa upp Stockholm från sin allra bästa sida, för stockholmarna och för världen. I detta avseende behöver samrådsunderlaget tydligt peka på en vision för city med ett attraktivt offentligt rum som kännetecknas av att det är rent, helt, snyggt och överblickbart.

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Maria Östberg Svanelind m.fl. (S) och Rikard Warlenius (V).

Reservation

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Lars Jilmstad m.fl. (M) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Ersätтарыttrande

Ulrika Hoff (KD) instämmer i förslag från vice ordföranden Jonas Naddebo (C).

§ 13**Trafik- och gatumiljöplan för city****Remiss från trafiknämnden**

Dnr 2017-8901

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 14 augusti 2017.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Maria Östberg Svanelind m.fl. (S) och Rikard Warlenius (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) föreslår att nämnden beslutar att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut och att därutöver anföra följande:

Vi välkomnar att Trafik- och gatumiljöplanen tagits fram parallellt med Program för City. Vi instämmer med huvudinriktningen om att prioritera mer plats för vistelse, skapa mer plats för grönska samt i enlighet med stadens framkomlighetsstrategi betona att gång-, cykel- och kollektivtrafik ska prioriteras på bekostnad av biltrafik. Om ytorna för biltrafiken ska kunna minska utan att detta leder till omfattande trängsel på andra gator, så behöver biltrafiken till och genom City totalt sett minska. Vi har respekt för att många är beroende av bil, men det ska alltid finnas attraktiva alternativ.

Mycket pekar på att bilägandet kommer att minska och staden behöver aktivt understödja denna utveckling genom att skapa

incitament för bilpooler och andra bildelningstjänster. Hemkörning av varor ökar också. Detta kan staden underlätta genom att till exempel frigöra lastplatser nära fastigheternas portar för bud och taxi. Dessa aspekter saknas helt i planen.

Trafik- och gatumiljöplanen är tydlig med att den inte behandlar ”finansierings- och prioriteringsfrågor”. De investeringar och prioriteringarna som ska göras beslutas i stadens ordinarie budgetprocess. Att trafik- och gatumiljöplanen får den tyngd den förtjänar är alltså helt beroende av kommande budgetbeslut. Med detta sagt vill vi betona att det finns mycket kvar att bevisa för den rödgrönrosa majoriteten i arbetet med att förbättra kvaliteterna i City.

- 3) Lars Jilmstad m.fl. (M) föreslår att nämnden beslutar att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut och att därutöver anföra följande:

Det offentliga rummet – gator och trottoarer, torg och parker, kajer och lekplatser – är en väsentlig del av varje stad. Det är i ”utrymmet mellan husen” som spontana möten kan ske, där vi promenerar, fikar, umgås eller bara vistas. Kvaliteten på miljöerna i det offentliga rummet är givetvis viktiga för upplevelsen av hur det är att vistas i Stockholm. Offentliga miljöer som är skräpiga, vandaliserade eller skumt upplysta skapar en känsla av otrygghet. Utgångspunkten för visionen för city som helhet måste vara en levande stadsdel dygnet runt, med attraktiva stadsmiljöer, fler bostäder, en mångfald av aktiviteter och stärkt cityhandel. Proportionerna mellan kontorsyta och boendeyta i området ska förändras, till boendeytans fördel. Det är av stor vikt att utvecklingen av city därför även säkerställer fullgoda gång- och cykelvägar, kollektivtrafik och andra tillgänglighetsaspekter.

När det gäller de föreslagna trafiklösningarna i Trafik- och gatumiljöplan för City anser vi att det saknar en del relevanta delar. Det behöver kompletteras med tydliga trafikanalyser som visar vilka konsekvenser de föreslagna åtgärderna kan komma att få för olika trafikslag. I sin nuvarande lydelse saknar ärendet helt sådana analyser och det finns inga försök att ge alternativ till lösningar på de utmaningar som kan uppstå. Vi är positiva till en levande stadskärna där gående, gatuliv, cyklar och kollektivtrafik är prioriterade i enlighet med den framkomlighetsstrategi som vi är eniga om, men är också måna om att framkomligheten säkras för varustransporter och andra som faktiskt behöver kunna ta sig fram i city. Östlig förbindelse är en viktig del i arbetet för att

minska genomfartstrafiken och vi finner det märkligt att den inte ens nämns i ärendet. Att endast stänga av gator för biltrafik kommer i sig inte att leda till att trafiken försvinner, utan riskerar att orsaka än värre trängsel.

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Maria Östberg Svanelind m.fl. (S) och Rikard Warlenius (V).

Reservation

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Lars Jilmstad m.fl. (M) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 14

Samråd om Fredhäll 1:4 i stadsdelen Fredhäll, ny idrottsyta, 11-spelsplan avsedd för fotboll och annan idrott i Fredhällsparken

Remiss från stadsbyggnadsnämnden

Dnr 2017-16378

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Maria Östberg Svanelind m.fl. (S) och Rikard Warlenius (V):

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att tillstyrka stadsbyggnadsnämndens förslag.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att därutöver anföra följande:

Stockholm har fortfarande en stark inflyttning av människor och behovet av fler bostäder och sportytor är fortsatt mycket stort. I och med bostadsbyggnationen på Stadshagens IP behöver staden hitta en ny plats för en 11-spelsplan. Efter utredning har Fredhällsparken visat sig vara det bästa alternativet. Förvaltningens sammanvägda bedömning visar dock på ett antal större utmaningar som behöver adresseras men som också bör vara möjliga att lösa.

Några av träden i Fredhällsparken har mycket högt skyddsvärde och Kungsholmens ädellövsmiljöer utgör dessutom ekologiska värdekärnor och viktiga delar i det

ekologiska nätverket i Stockholm. Om fotbollsplanen byggs som planerat kommer ett antal ekar och andra ädellövträd inte kunna stå kvar på den plats där planen byggs.

För att garantera att ekmiljön och spridningssambandet kan säkerställas måste stort fokus sättas på att kunna flytta och bevara ekar och andra viktiga träd inom detaljplaneområdet. På grund av höga skyddsvärden och betydelsen som spridningszon behöver kostnaden för detta inkluderas i en framtida projektplan.

Den föreslagna placeringen i Fredhällsparken kan enligt miljöförvaltningen komma att medföra störningar för de boende intill planen i form av ljud- och ljus. Då det stora behovet av en fotbollsplan innebär att planen kommer att behöva användas under en stor del av dygnet är det viktigt att denna aspekt tas på allvar. Ett fortsatt arbete bör därför utreda möjliga ljuddämpande åtgärder och hur man på olika sätt kan begränsa eventuella ljus-störningar för intillboende.

Åtgärder för en minskad biltrafik och en bilflotta med allt större andel elfordon kommer i framtiden delvis att reducera såväl luftföroreningar som det buller som återfinns i området.

- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 15 augusti 2017. Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar följande:

- 1 Avstyrka stadsbyggnadsnämndens förslag.
- 2 Omedelbart justera paragrafen.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Maria Östberg Svanelind m.fl. (S) och Rikard Warlenius (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.
- 3) Lars Jilmstad m.fl. (M) föreslår att nämnden beslutar tillstyrka stadsbyggnadsnämndens förslag och att justera beslutet omedelbart.

Ordföranden Katarina Luhr (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Maria Östberg Svanelind m.fl. (S) och Rikard Warlenius (V).

Reservation

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till förvaltningens förslag.

Lars Jilmstad m.fl. (M) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Jonas Naddebo (C) enligt följande:

Vi delar miljöförvaltningens bedömning om att den föreslagna placeringen av en 11-mannaplan i Fredhällsparken är olämplig. Centerpartiet har sedan planeringen av fotbollsplanen startade varit kritiska till placeringen. Behovet av idrottsytor i staden är viktigt att lösa, men att bygga igen en trevlig och utnyttjad stadspark är en för stadsmiljön dålig lösning och går tvärt emot den politik vi driver i staden om att värna parker och grönområden för att skapa en attraktiv stad. Den föreslagna fotbollsplanen kommer att ta upp stor plats och bilda en barriär mitt i ett sammanhängande parkstråk. Detta innebär en markant försämring för Fredhäll som stadsdel och är något vi inte kan acceptera.

§ 15**Samråd om förslag till program för Östberga och Årstafältet Södra i stadsdelen Östberga
Remiss från stadsbyggnadsnämnden**

Dnr 2015-16434

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att tillstyrka programmet under förutsättning att bygglogistiken för utbyggnaden samt energianvändningen för området utreds och beaktas i fortsatt planering.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 15 augusti 2017.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 16**Gemensamma miljökrav för entreprenader****Remiss från trafiknämnden**

Dnr 2017-10526

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 15 augusti 2017.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 17**Samråd gällande kungörelse och granskning av vägplan för anläggning och ombyggnad av sträckan mellan E4/E20 Essingeleden och väg 75 Södra länken****Remiss från kommunstyrelsen**

Dnr 2017-9788

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att tillstyrka vägplanen under förutsättning att:
  - a Bullerexponering inomhus i bostäder för driftskedet ska tydliggöras samt bullerreducerande åtgärder utredas.
  - b Ytterligare dagvattenrening som bidrar till att statusen för recipienterna Årstaviken och Strömmen inte försämras ska framgå.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 15 augusti 2017.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 18**Samverkansöverenskommelse om kommunal energi- och klimatrådgivning****Remiss från kommunstyrelsen**

Dnr 2017-10299

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att tillstyrka att staden antar samverkansavtalet.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 14 augusti 2017.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 19

Tillsynsrapport 2017 Kemibranschen

Dnr 2017-10575

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna rapporten ”Tillsynsrapport för kemibranschen 2017”.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 14 augusti 2017.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 20

Remissammanställning Program för miljöövervakning av biologisk mångfald och relaterade ekosystemtjänster

Dnr 2016-16202

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner miljöövervakningsprogrammet för biologisk mångfald och relaterade ekosystemtjänster.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens remissammanställning.

- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden översänder beslutet till kommunstyrelsen samt till remissinstanserna för kännedom samt föreslår att de uttryckta resursbehoven beaktas i kommande budgetplanering.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 26 juni 2017.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 21**Ramavtalsupphandling för kemikalieexpert upphandling**

Dnr 2017-9141

*Sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen 19 kap. 3 §.
Sekretessbelagt av miljö- och hälsoskyddsnämnden*

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att tilldela Trossa AB med organisationsnummer 556817-1788 uppdraget avseende ramavtal för kemikalieexpert upphandling.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att uppdra åt förvaltningschefen att när avtalsspärren har löpt ut teckna avtal med Trossa AB.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 24 augusti 2017.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 22

Upphandling av projektledningsstöd, Ecos 2

Dnr 2017-11520

*Sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen 19 kap. 3 §.
Sekretessbelagt av miljö- och hälsoskyddsnämnden*

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att Z.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 8 augusti 2017.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 23

Utveckling av e-tjänst för värmepumpar

Beslut om inköp, avrop från ramavtal

Dnr 2017-12043

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens

förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att bemyndiga förvaltningschefen att beställa inköp av uppgradering av befintlig e-tjänst för värmepumpar upp till budgeterat belopp om 1 600 000 SEK.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 21 augusti 2017.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 24

Övrigt

Deltagande i MSL:s (Miljösamverkan Stockholms län) utbildning den 30 augusti 2017

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att nämnden får delta i MSL:s (Miljösamverkan Stockholms län) utbildning om förslagen i miljötillsynsutredningen och om utredningen av livsmedelskontrollen den 30 augusti 2017 kl. 18.00-20.00.

Deltagande i konferensen FAH Kommunerna och Miljöns höstkonferens den 4-5 oktober 2017

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att nämnden får delta i FAH Kommunerna och Miljöns höstkonferens den 4-5 oktober 2017 med tre representanter från majoriteten och tre representanter från oppositionen.

§ 25

Förvaltningschefens information

Avdelningscheferna informerar om händelser som skett inom sina

respektive verksamhetsområden.

Vid protokollet

Lena Mittal